

Työterveyslaitos

Työterveyshuollon ja työsuojelun yhteistyö käytännössä

Mika Liuhamo, tuotepäällikkö
Susanna Syynimaa, erityisasiantuntija

Viitekehys

Sama tarkoitus?

Työturvallisuuslaki 738/2002

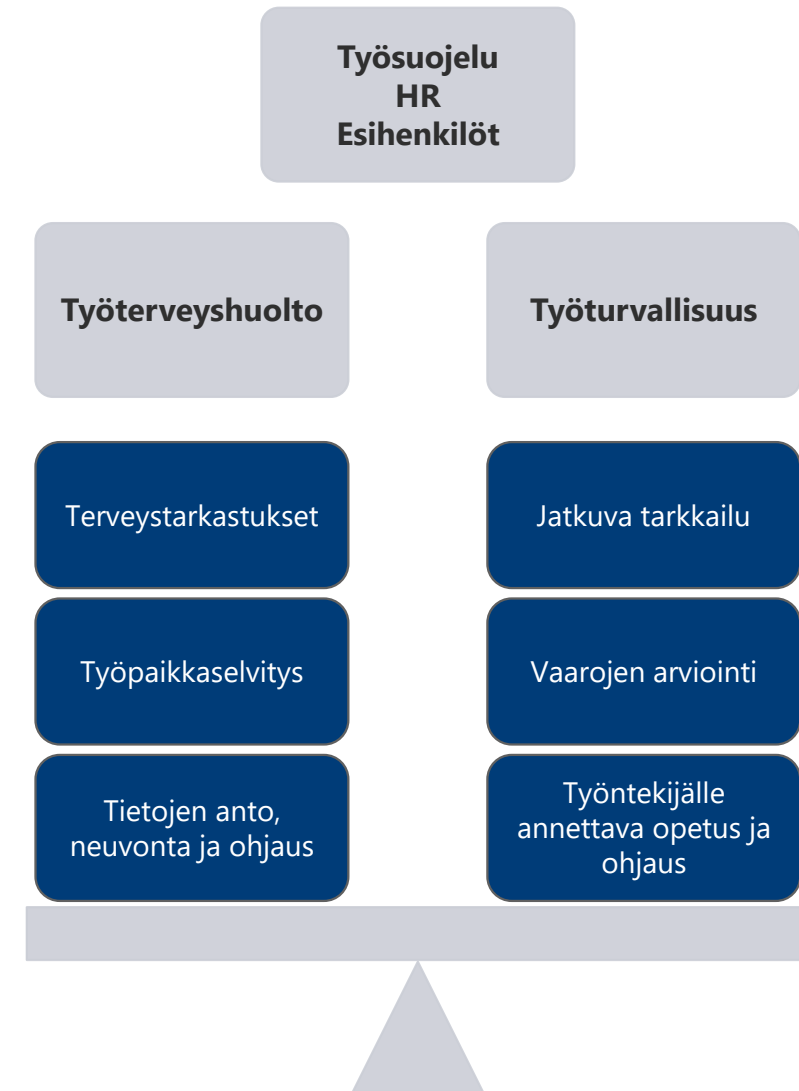
Tämän lain tarkoituksena on **parantaa** työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä **ennalta ehkäistä** ja torjua työtapaturmia, ammattitauteja ja muita työstä ja työympäristöstä johtuvia työntekijöiden fyysisen ja henkisen terveyden, jäljempänä terveys, haittoja.

Työterveyshuoltolaki 1383/2001

Tämän lain tarkoituksena on työnantajan, työntekijän ja työterveyshuollon yhteistoimin **edistää** työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä, työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, työyhteisön toimintaa sekä työntekijöiden terveyttä ja työ- ja toimintakykyä työuran eri vaiheissa.

Toimien yhteensovittaminen

- Kaksi eri lakia → *erilaiset prosessit* ja *käytännöt*, joilla samoja asioita ja tavoitteita edistetään.
- Työterveyshuoltolaki on *alisteinen* työturvallisuuslailla, joka taas on alisteinen työsopimuslailla.
 - Työterveyshuoltolaissa säädetään työnantajan velvollisuudesta järjestää työterveyshuolto sekä työterveyshuollon sisällöstä ja toteuttamisesta.
 - Työterveyshuollon toiminnasta työpaikka saa korvausta.

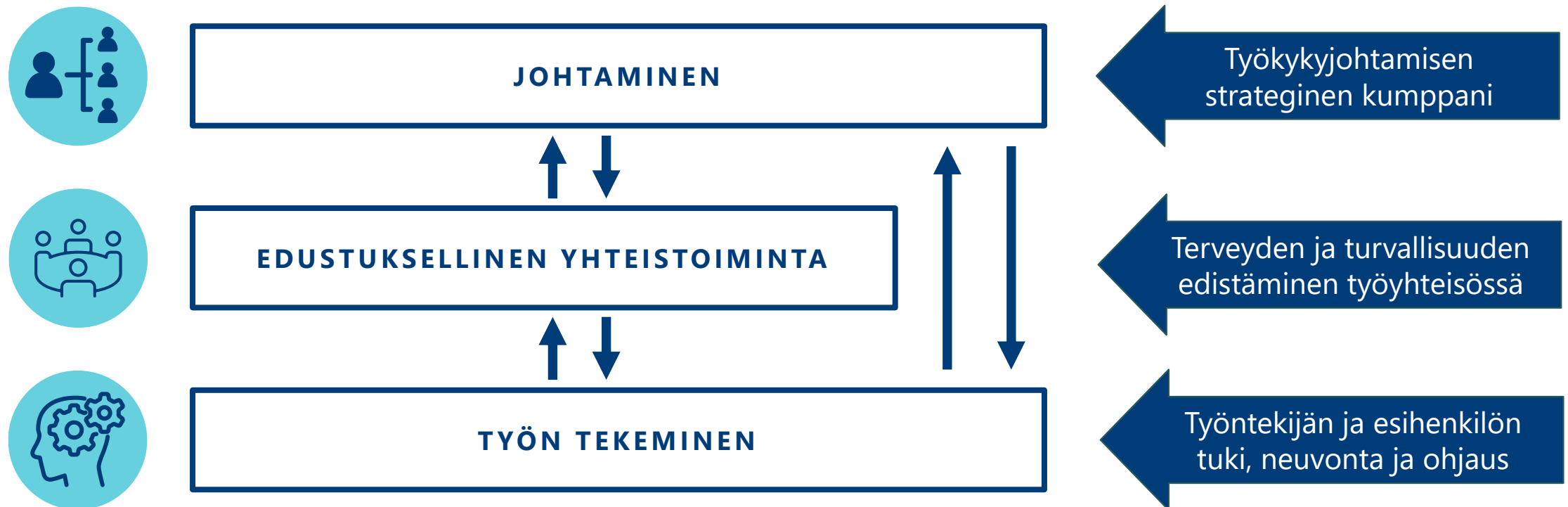

Yhteistyö

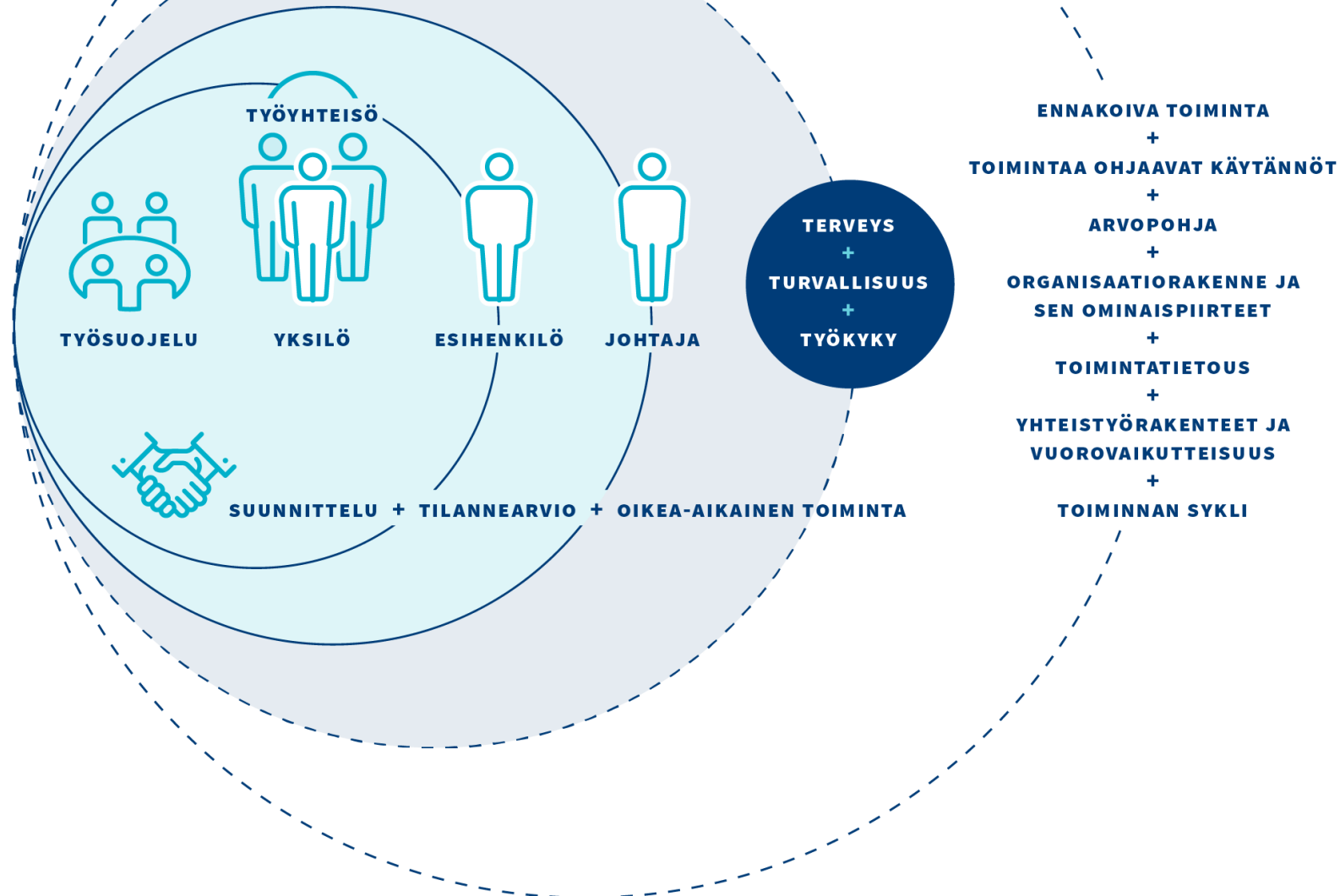
Työsuojelu on osa työterveysyhteistyötä

Yhteistyötä tehdään monella tasolla!

Vaikuttava työterveysyhteistyö?

Yhteistyö käytännössä

Työterveyshuoltolain soveltaminen käytäntöön

1) Edistetään työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä

- työpaikkaselvitykset, terveystarkastukset, biomonitorointi, toiminnan suunnittelu, työterveysyhteistyö, ensiapuvalmius

2) edistetään työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta

- toimialatiedot, työpaikan vaarojen, altisteiden ja voimavarojen tunteminen

3) edistetään työntekijöiden terveyttä sekä työ- ja toimintakykyä työuran eri vaiheissa

- kohdennetut terveystarkastukset, vastaanottokäynnit, työkyvyn tukeminen, kuntoutus

4) edistetään työyhteisön toimintaa

- suunnitelmallinen yhteistyö, yhteiset toimintamallit

Työturvallisuuden ja työterveyden hallinnan käytäntöjä

(riskinarvioinnin ja työpaikkaselvityksen lisäksi)

Työympäristön, työyhteisön tilan ja työtapojen jatkuva tarkkailu

- Jatkuva havainnointi, turvallisuuskierrokset, kartoitukset ja kyselyt, palaverit, päivittäiset keskustelut

Työn ja työympäristön suunnittelu

- Osallistava suunnittelu, työvuorosuunnittelu, muutosten hallinta, kehittämistyöpajat, työpaikkaselvitykset

Työntekijälle annettava opetus ja ohjaus

- Työntekijän perehdytys, jatkuva työnopastus ja ohjaus, työnohjaus, puuttuminen turvattomaan toimintaan, osaamisen varmistaminen

Henkilönsuojainten, apuvälineiden ja muiden laitteiden varaaminen käyttöön

- Työ- ja suojavälineiden hankinta ja ylläpito, työn suunnittelu, kunnossapito, käytön opastus ja valvonta

Työnantajan ja työntekijöiden välinen yhteistoiminta

- Jatkuva vuorovaikutus ja saatavilla olo, tavoitteet ja suunnitelmat, palautteen antaminen, turvatuokit, kehityskeskustelut

Yhteistyön haasteet

Työnantajan (ongelmallinen) suhde työterveyshuoltoon

Toimijuus

- Työterveyshuoltolaki ja sen alaiset asetukset *velvoittavat työnantajaa*. Tätä työnantajat tai heidän edustajansa eivät useinkaan ymmärrä.

Järjestäminen

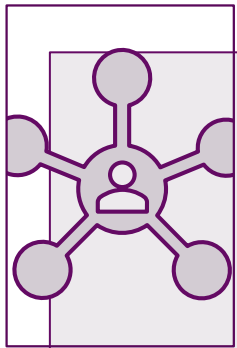
- Suurimmalle osalle kyseessä on ulkopuolinen ostopalvelu. Ongelmana on monesti *hankinta-osaamisen puute*, ei tiedetä mitä ollaan ostamassa.

Kustannukset

- Palveluun ei suhtauduta normaalina investointina tai hyödykkeenä, vaan se nähdään *lakisääteisenä kustannuseränä*, johon työnantaja ei voi vaikuttaa.

Erityiset organisaatiot ja työn organisoinnin muodot

Yhteinen työpaikka

- Työpaikalla työskentelee samaan aikaan usean eri työnantajan työntekijöitä tai itsenäisiä työnsuorittajia.

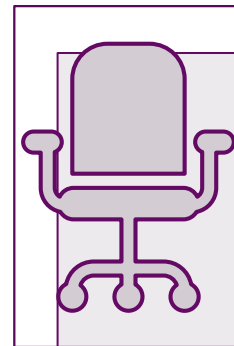
Vuokratyö

- Työntekijöitä tarvitseva työnantaja tekee sopimuksen vuokrayrityksen kanssa työntekijöiden vuokraamisesta.

Lähetetty työntekijä

- Ulkomaisen yrityksen työntekijä, joka tekee tilapäisesti töitä Suomessa, tai suomalaisen yrityksen ulkomaankomennukselle lähettämä työntekijä.

Mikroyritys

- Yritys, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään kaksi miljoonaa euroa.

Mitä odotuksia on puolin toisin?

Millaisia odotuksia osapuolilla on toisilleen?

Tekoälyn tuottamia vastauksia kysymykseen

Työsuojelun odotuksia työterveyshuollolle

1. Työkyvyn tukeminen
2. Ennaltaehkäisy
3. Viestintä ja ohjeistus
4. Yhteistyö
5. Terveysriskien arviointi
6. Työntekijöiden koulutus
7. Työpaikan olosuhteiden parantaminen
8. Kehittäminen ja seuranta

Työterveyshuollon odotuksia työsuojelulle

1. Yhteistyö
2. Riskien arviointi
3. Työhyvinvoinnin edistäminen
4. Koulutus ja tiedottaminen
5. Työpaikan kulttuuri
6. Seuranta ja arviointi

Työsuojeluviranomaisten rooli

Työterveyshuollon järjestäminen - Työsuojelu.fi - Työsuojeluhallinto

- Työsuojeluviranomainen valvoo, että työnantaja on lain mukaisesti järjestänyt työterveyshuollon sekä toiminut yhteistyössä työpaikan henkilöstön ja työterveyshuollon kanssa.
 - Työnantajan velvollisuudet liittyen työterveyshuoltosopimukseen, työterveyshuollon työpaikkaselvitykseen, työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan, terveystarkastuksiin erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä sekä työterveysyhteistyöhön.
- Työterveyshuollon on hyvä tietää, mihin asioihin työsuojelutarkastaja kiinnittää huomiota ja keskustella näistä asiakastyöpaikkojen kanssa.

”

**Toimiva työterveysyhteistyö
edellyttää työnantaja-
vastuiden tunnistamista
sekä toimivaa tiedon siirron
toteutumista työnantajan ja
työterveyshuollon välillä.**

”

Työterveyslaitos

Yhteistyössä on voimaa!

LISÄÄ ASIAA TYÖELÄMÄSTÄ?
SEURAA TYÖTERVEYSLAITOSTA SOMESSA JA
VIERAILE VERKKOSIVUILLAMME TTL.FI